

Magyar Temetkezés

KEGYELETI
SZAKMAI KIADVÁNY

VII. évfolyam 1. szám
2009. április

◆ *Keletfa*

Minőség és tradíció

Üvegfedelű
President

H-4405 Nyíregyháza,
Lujza u. 6.
Tel.: 06 (42) 460-782
Fax: 06 (42) 460-783
www.keletfa.hu

Kedves Olvasó!

Nehezen engedett a tél, a természet örök megújulását viszont csak késleltetni tudta. Legnagyobb tavaszi ünnepünk Húsvét előtt berobbant a tavasz, s napok alatt virágba borult a természet.

A kegyeleti szakma ezen a tavaszon újra „megmutatja” magát, a kétévenként megrendezésre kerülő TEMEXPO időpontjával, valamint részletes programjával az újság első lapjain adunk tájékoztatást, minden szakmabelinek és érdeklődőnek egyaránt. Lapunk tavaszi számában, egy új szakmai szövetség megalakulásáról számolunk be, a Magyar Kellékgyártók Szövetségéről. Ülésükről, a megszavazott védjegyről Pölczman Árpád tudósít, akárcsak a 100 évvel ezelőtti Ajkai bányászercsétlenségről, amelyre korabeli újságokból vett szövegekkel és eredeti képekkel emlékezik.

„Neves elődeink” sorozatunkban Kodolányi Jánosra emlékezik Puskás Béla, míg másik állandó rovatunkban a „Múlt és emlékezetben” A Maroshévízi Zsáktemetőt mutatja be.

K. Németh András a Tolna megyében élő régész, szép és nemes célkitűzéséről az 1848-as szabadságharcban elhunyt honvédek sírjának felkutatásáról mesél egy interjú keretén belül.

„Egy vaskereskedő temetése” címmel ritka és rendhagyó temetésről küldött összeállítást Puskás Béla, kérdés, hogy a végső búcsú ebben a formában hagyományápoló, illetve hagyományteremtő - e?

Elmaradhatatlan a Temetőkertészek oldala, amelyet, - mint minden számban - Varga József, az egyesület elnökének neve fénjelez.

A Debreceni temetőben nyugvó Csokonai V. Mihályra emlékezik, és idézi fel a nagy költőt, hamvainak kálváriáját, Marján Tibor.

A kegyeleti szakma Újvidéki kiállításáról hozott élménybeszámolót Puskás Béla, aki mint minden lapszámban úgy most is a Hírek - események rovatot szerkesztette.

Tavaszi számunkban is találkozunk legnagyobb hirdetőinkkel, akik minden alkalommal igényes, üzenetet közvetítő reklámjaikban, cégükről, annak újdonságairól, számukra fontos eseményekről számolnak be.

Kedves Olvasó!

Szerkesztőtársaim nevében is kívánok Önnek, Kedves Családjának, Munkatársainak szép tavaszi napokat, s azzal búcsúzom, hogy a kegyeleti szakma kétévenkénti bemutatkozásán a TEMEXPON találkozunk 2009. május 22-23-án.

Sas Erzsébet
főszerkesztő

Tavasz a székszárdi temetőben

Fotó: Nyakas László

Tartalom

TEMEXPO programja	4. oldal
Nemzeti Kegyeleti Bizottság	6-7. oldal
1848-ban elhunyt honvédek sírjai	9. oldal
100 éves évforduló	10-11. oldal
Hírek-Események	12-13. oldal
„Neves elődeink”	15. oldal
Egy vaskereskedő temetése	16. oldal
Temetőkertészek oldala	17. oldal
Újvidéki kiállítás	19. oldal
„Múlt és emlékezet”	21. oldal
Debreceni temető	22. oldal

Magyar
Temetkezés
KEGYELETI SZAKMAI KIADVÁNY • 2009. Április

Magyar Temetkezés Kegyeleti Szakmai Kiadvány
Megjelenik negyedévenként
Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület lapja.

Felelős kiadó: Simóka Kálmánné dr. az OTEI Elnöke 1086 Budapest, Fiumei út 16.

Szerkesztőség: Panteon Kegyeleti Szolgáltató Kft. Szekszárd, Alkony utca 1. Tel.: 74/511-755, Fax: 74/511-756, E-mail: szekszard@panteon-temetkezés.hu

A szerkesztő bizottság tagjai: Marján Tibor, Nyakas László, Puskás Béla, Varga József

Főszerkesztő: Sas Erzsébet - Telefon: 06-20/5-749474 • sastoll@t-online.hu

Címlapfotó: Nyakas László

Nyomda: Kerényi Nyomda Kft. Szekszárd, Epreskert u. 3. Tel: 74/413-501 E-mail: kerenyiz@kerenyiz.axelero.net - Felelős vezető: Kerényi Zoltán

TEMEXPO
International Funeral Fair
BUDAPEST 2009

SZAKMAI PROGRAM

2009. 05. 22.

Megnyitó, Szakmai díjak átadása

10.00 TEMEXPO 2009 kiállítás megnyitása

dr. Bujdosó Sándor, az Önkormányzati Minisztérium szakállamtitkára
Simóka Kálmánné dr. az OTEI elnöke

10.15 Kegyeleti díjak átadása

átadja: dr. Bujdosó Sándor az Önkormányzati Minisztérium szakállamtitkára

Kegyeleti konferencia

13.00 Kegyeleti Konferencia megnyitása

Levezető elnök: Puskás Béla az OTEI alelnöke

Megnyitó: Simóka Kálmánné dr. az OTEI elnöke

13.10 1999. évi XLIII. a temetőkről és a temetkezésről szóló törvény és a végrehajtására kiadott 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet módosításának helyzete, a szakmai javaslatokról kialakított minisztériumi vélemény ismertetése.

Előadó: dr. Barabás Zoltán Önkormányzati Minisztérium főosztályvezető-helyettes
dr. Árvai-Bencze Katalin Önkormányzati Minisztérium munkatársa.

14.00 Hozzászólások, vélemények, javaslatok.

14.30 A Temetkezési Testület

Előadó: Dr. Szarvas Tibor

14.40 Kegyeleti Védjegy

Előadó: Balogh Károly
Pölczman Árpád

14.50 Az internetes megjelenés lehetőségei napjainkban Magyarországon

Előadó: Arold Péter

15.00 A kegyeleti szolgáltatást érintő szakképzési lehetőségek. Változások a szakképzés területén.

Előadó: Hulkó Gyula Péter

Gyártók és forgalmazók szövetsége a minőségért

Kegyeleti Védjegy

A kegyeleti védjegyet a Magyar Temetkezési Kellégyártók és Forgalmazók Egyesülete (MATEK) azzal a céllal hozta létre, hogy a kegyeleti termékeken kialakuljon egy általánosan elfogadott - a

temetkezési szakma által is elismert - minőségi normára és méretekre vonatkozó szabvány. Több nyugat-európai országban működik védjegy, melyet többé-kevésbé hasonló koncepció hívott életre: intézményesíteni a szakmai elvárásokat a gyártók felé.

A MATEK 2008-ban a Magyar Szabadalmi Hivatalnál beregisztrálta a fent látható emblémát, majd létrehozta a Védjegy Bizottságot, melyet egyesesen alkotnak gyártók illetve vállalkozók. Az első bizottsági ülésre 2009. márciusában került sor Esztergomban, a temetkezési szakmát:

Nagy Gábor és Szekrényes András, a gyártókat Balogh Károly, Farkas László és Pölczman Árpád képviselte.

A védjegyet kizárólag MATEK Egyesület tagjai használhatják abban az esetben, ha a termék megfelel a Védjegybizottság által elfogadott normáknak.

A gyártók ezúton kérik a temetkezési intézményeket, a temetkezési vállalkozásokat valamint a szakmai szervezeteket, hogy a jövőben fordítsanak kiemelt figyelmet a kegyeleti védjeggyel ellátott termékekre beszerzési üzlet-

politikájuk, illetve üzleti filozófiájuk kialakításakor.

A védjegy több mint egy szabványosítási törekvés. Szimbolizál egy együttműködést is a gyártók és vállalkozók között.

A védjegyet ugyanis kizárólag olyan gyártók és forgalmazók tehetik fel termékeikre, akik az Egyesület tagjai és Magyarországon állítanak elő hozzáadott értéket.

A MATEK cserében vállalja, hogy tagjai sorába nem vesz fel olyan gyártót,- forgalmazót (tagjai közül kizárja), amely az együttműködő temetkezési vállalkozások érdekét sértő üzletpolitikát folytat. Ezen megállapodás hosszú távon is kitűnő alapja lehet egy szakmai együttműködésnek, amit ez a kis embléma képes intézményesíteni.

A MATEK tagjai 2009. április 1-től megkezdik:

1. a termékeik regisztrálását a védjegybizottságnál
2. a védjegy sokszorosítását és termékein való elhelyezését.
3. a temetkezési szakma és a nagyközönség folyamatos tájékoztatását.
4. plakátok elkészítése a fogyasztók tájékoztatására.

MATEK
védjegybizottság

A NEMZETI EMLÉKHELY ÉS KEGYELETI BIZOTTSÁG MEGALAKULÁSÁNAK 10. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

pályázatot hirdet

általános és középiskolás diákok számára,
Anatole France bölcs gondolatának
„Az ősök sírjai avatják az országot hazává”
szellemiségében.

Kedves Fiatalok!

A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság munkájának fontos területe az egész országot lefedő Nemzeti Sírkert, amely hazánk elhunyt, kiemelkedő személyeinek sírjait őrzi meg azzal a szándékkal, hogy emléküik az utókor számára is tovább élhessen. *(Munkánkat bővebben megismerhetitek a www.nkb.hu honlapon.)*

**Ehhez kapcsolódóan a közös munka, gondolkodás reményében
fordulunk hozzátok és hívunk benneteket egy pályázatra!**

A feladat: honlap készítése.

**Lakóhelyetek, iskolátok nagyjairól, neves tanáraitól, híres diákjairól
szóló internetes felület, egy olyan lehetőség, amely az emlékezet
megőrzésével a helyi közösségi tudatot erősíti.**

Pályázat zárásának határideje: 2009. szeptember 30.

**Pályázat benyújtásának módja: a pályázatra készült honlapcím (link) megküldése
az info@nkb.hu címre.**

Pályázat díjazása:

- I. 120.000,-Ft
- II. 100.000,-Ft
- III. 80.000,-Ft

A pályázat elbírálásánál fontos szempont mind a honlap tartalma, mind megjelenése. Előnyt élvez a kevésbé ismert, de közösségek számára jelentős személy megismertetése, a sajátos, egyedi arculat.

A Bíráló Bizottság elnöke: Dr. Boross Péter elnök.

A legjobb pályaművek honlapunkon keresztül megtekinthetőek lesznek.

A Díjak átadására 2009. november 6-án 11-órakor a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum – Dísztermében (1014 Budapest, Kapisztrán tér 2–4.), a VIII. Kegyeleti Konferencia megnyitóján kerül sor.

A Nemzeti Sírkert

A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2008 folyamán újabb 181 sírt sorolt a Nemzeti Sírkertbe, így már országosan több mint 4000 sír alkotja a virtuális sírkertet. Ezek közül azonban számos sír jelöletlen vagy rossz állapotú. Bár a felújítások kérdését jogszabály nem rendezzi, a Bizottság lehetőségeihez mérten igyekszik időről-időre néhány sírt megújítani. Az eredményes lobbizás eredménye volt, hogy a 2146/2008. (X. 22) Korm. határozat a 2008. évi költségvetés általános tartalékának előirányzatából 44 millió Ft-ot biztosított a Nemzeti Sírkertbe tartozó leromlott állapotú sírok felújítására, új síremlékek állítására. A felsorolt síremlékek, parcellák felújítási munkálatai a napokban fejeződtek be.

Fiumei úti temető:

1. Lechner Ödönné (Jobb fal mellett, 410. sírbolt, a Lechner Ödön által tervezett síremlék állagának megóvása), 2. Deák Ferenc mauzóleuma (felújításból visszamaradt munkálatok befejezése), 3. Balogh Pál (46-2-22), 4. Földváry Sándor (9-4-1), 5. Halmosy Endre (37-2-83), 6. Joannovics György (17/2-1-74), 7. Kempelen Győző (9-4-60), 8. Landau Lénárd (29/2-2-32), 9. Litschauer Lajos (48/3-2-26), 10. Mauthner Nándor (35-15-10), 11. Szabó Endre és felesége (53-1-105), 12. ifj. Bajza József (41-1-7), 13. Karlovszky Bertalan (34-1-47), 14. Laurisin Miklós (24/1-1-75), 15. Pálmay Ilka (44/1-1-75), 16. Pázmándy Dénes (48/2-1-39), 17. Pörge Gergely (56-1-27), 18. Tóvölgyi Titusz (34-3-14)

Rákoskeresztúri új köztemető:

1. A 300-as parcella kertészeti gondozása, 2. Gulyás Pál (84-13-36)

Farkasréti temető:

1. Gerő László (6/5-1-20), 2. Tamásy Árpád (6/5-1-17), 3. báró Abele Ferenc (53-1-33/a), 4. Solti Bertalan (24/2-1-5), 5. Birsy József (33/6-1-45/46), 6. Haypál Benő (1-1-607/608), 7. Péchy Imre (29-2-27/28), 8. Petrovits István (33/4-1-7/8), 9. Gerevich Tibor (30/2-1-52)

Kaposvári zsidó temető:

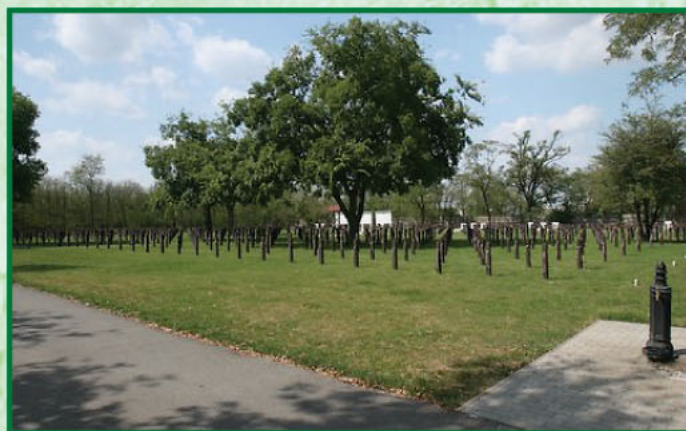
I. világháborús katonai sírkert rendbetétele

Mindemellett a Nemzeti Sírkertbe tartozó sírok egységes megjelölésére az Oktatási és Kulturális Minisztérium 2008 novemberében 1,5 millió Ft-ot biztosított, amelyből 100 jelöletlen sírt tudunk ellátni kis táblákkal, amelyeken az ott nyugvó neve, születési és halálozási évszáma, valamint a „Nemzeti Sírkert része” felirat szerepel.

A 298-as és 301-es parcellákban tábláinak újraállítása

2008 nyarán állampolgári bejelentés irányította a figyelmet a Nemzeti Gyászkerthben található névsorok visszásságaira. Az ügy kivizsgálására történészekből álló bizottság alakult (a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság részvételével),

amely megállapította, hogy valóban szerepelnek az ominózus táblákon nem odaillő nevek. A történészbizottság javaslata alapján a táblák levételre kerültek 2008 őszén, amelyről a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság közleményt adott ki. Ezt követően az érintett társadalmi szervezetekkel együttműködve és szakértőket felkérve megkezdődött a végleges, kizárólag kikezdehetetlen neveket tartalmazó listák összeállítása. A folyamat lezárása 2009 tavaszán az új névsorokat tartalmazó táblák felállítása lesz, amelyek mellett egy tájékoztató tábla is elhelyezésre kerül a két parcella határán, és amely az odalátogatók számára röviden leírja a parcellák és a névsorok történetét. A Bizottság tevékenysége során szorosan együttműködött a Szabadságharcosokért Közalapítvány Kuratóriumával.

Megemlékezés Budapest ostromának civil áldozatairól

Mára már hagyománnyá vált, hogy a budapesti harcok befejeződésének napján megemlékezünk az ostrom során elhunytakról. Az idén sem volt másként, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság immáron ötödik alkalommal, 2009. február 13-án a Farkasréti temető 19/1 parcellájában lévő civil áldozatok síremlékénél várta a megemlékezni kívánókat.

Számunkra különösen fontos a fiatal nemzedék megszólítása a kegyeleti érzés felidézésével, ezért is külön öröm, hogy meghívásunkra több budai iskolai tanulója jelen volt, és a Városmajori Gimnázium Angelika Leánykara közreműködése tette még ünnepélyesebbé megemlékezésünket.

A jövő generációjának nevelésében a múltra való emlékezés, a múlt tisztelete kiemelt fontosságú kell, hogy legyen. De nem csak a katonahősök, érdemelnek figyelmet. Sokkal nagyobb tisztelet kell, hogy övezze – akár nevezhetjük őket civil áldozatoknak – a mindennapok hőseit, akik rettegve bújtak meg a pincék, óvóhelyek sarkaiban, akik túl akarták élni a szörnyűségeket. Az életben maradtak hihetetlen kitartása az újjáépítésben példátlan. Ezért sem szabad elfelejteni, elfeledtetni ezen ártatlan hősök emlékét. Ünnepi beszédében az emlékezés fontosságára hívta fel a figyelmet Mandur László is.

Összeállította: Kaszáné Szendrei Júlia és Papp Gábor

*Magyarország hamvasztási kellékek
gyártója és forgalmazója*

JÁGER URNA

2377 Örkény, Vörösmarty u. 54.

Tel./Fax: 29-311-372

06-30/250-1874

www.jagerurna.hu

E-mail: jagerf@monornet.hu

Válassza a minőséget!

***Ternékeinket megtekinthetik 2009 május 22-23.-án Budapesten a
HUNGEXPO területén megrendezendő TEMEXPO kiállításon***

Kegyelet a hősöknek

Beszélgetőtársam K. Németh András, a Paksi Városi Múzeum középkorral foglalkozó régésze. Beszélgetésünk apropója a március 15-i nemzeti ünnep kapcsán, hivatása melletti kutatómunkája. Az 1848/49-es szabadságharcban, Tolna megyében elhunyt hősök sírjait, emlékhelyeit térképezte föl. Munkája nemrég nyomtatásban is megjelent.

- A paksi múzeum munkatársa, Tolnán él, de Tamási származású...

- S ezer szállal kötődöm is Tamásihoz, ahol a gyökereim vannak. Csak az élet hozta úgy, hogy jelenleg máshol élek és dolgozom.

- A gyökerek önnek, mint régésznek talán még fontosabbak, mint egy átlag embernek...

- Édesapámék 11-en voltak testvérek. A nevem előtt a K. betű Kocsist jelent, amit még az őseimtől örököltem. Először éppen fordítva volt, Németh Kocsis, majd felcserélődött a két megkülönböztető betűjel. Nagyon erősek a Tamási gyökereim, édesapám energetikusként dolgozott, édesanyám az ÁNTSZ-től ment nyugdíjba. Ott jártam általános Iskolába, a középiskolát Budapesten a Baár-Madas Református Gimnáziumban végeztem, 1994-ben érettségiztem. A régész diplomát az ELTE-n szereztem 2001-ben. Pakson, a múzeumban 2002 óta dolgozom.

- Mikor határozta el, hogy régész lesz?

- Már gyermekkoromban megvolt az érdeklődés. Igazából a honfoglaláskorral szerettem volna foglalkozni, aztán a Tamási és környékén fellelhető és kutatható leletek voltak azok, amelyek a mindennapi munkámmá váltak.

- A figyelme hogyan terelődött az 1848/49-es honvédsírokra?

- A temetők iránti „vonzódást” nem igazán lehet megmagyarázni. Aki így gondolkodik, mint én, az tudja, hogy egy-egy települést megismerni a temetőjén keresztül lehet a legjobban. A régi sírok között járva tudhatunk meg a legtöbbet egy adott korról. Az ősrégi sírkövek, fejfák mesélnek a mai kor emberének, ez egyfajta találkozás a múlttal. Egyébként nagyapám is – aki református kántortanító volt – foglalkozott lakóhelye 1848-as hagyományával, tehát egyfajta családi örökségnek is mondható ez az érdeklődés.

- Kutatásai az 1848/49-es hősök nyughelyei után hogyan kezdődtek?

- Sokat beszélgettem muzeológus kollégákkal a témáról, jártam a falvakat, a temetőket, valamint a nagyobb városokban is felkerestem azokat az emlékhelyeket, amelyek már ismertek, gondozottak voltak. Helytörténezeseket kérdeztem meg, akik minden településen, akár hivatalból, akár önszorgalomból már kutatták ezt az időszakot. Így 24 településen járva, összesen 65 sírt találtam és dolgoztam fel, bár ez természetesen nem 65 temetőt jelentett. A kutatás nem volt szisztematikus, ezért Tamási és Paks környékének településeiből, temetőiből, több sírhelyet sikerült regisztrálnom.

- Mi jellemzi ezeket a több mint 150 éves sírokat?

- A 65 elhunyt között 46 honvédet, 15 nemzetőrt és négy vallási és politikai résztvevőt találunk. Vallásuk szerint 38 római katolikus,

15 református és öt izraelita. A sírkövek csaknem fele obeliszk alakú, másik fele nagy változatosságot mutat. Többségük márvány vagy vörös mészkő. A legdrágább svéd fekete gránitból csupán 7 sírkő készült, itt magas rangú tisztek, országgyűlési képviselők, földbirtokosok nyugszanak.

- A nyughelyek területi megoszlása mit mutat?

- A legtöbb '48-as sírt, szám szerint 11-et Pakson találjuk. Dunaföldváron 9, Nagyszokolyon és Bonyhádon 6, Szekszárdon és Kajdacson négy, Simontornyán és Tamásiban pedig három-három honvédsír maradt fent. A többi 16 településen egy-két sír található.

- Az utókor mennyire ápolja a szabadságharc hőseinek nyughelyeit, mennyire tartják számon létüket?

- Rendszeresen koszorúzzák Bonyhádon Borbély József, és Perczel Mór, Dunaföldváron Fallböck Róbert és Kristóf László, Szekszárdon Garay Antal és Hollós Alajos sírját. Győrkönyben, Hőgyészen, Tengelicen és Tengődön pedig a község egyetlen honvéd sírjára mindig odakerülnek az emlékezés virágai.

Évente megemlékeznek még az elhunytakról Kölesden, Tamásiban. Simontornyán néhány évig mindhárom hadnagy sírját megkoszorúzták, de nem vált hagyományá. Sajnálatos, hogy vannak olyan községek, ahol a nagyszámú sír ellenére sem tartanak megemlékezéseket.

- A kezemben tartom a Paksi Múzeumi Füzetek sorozat 5. kötetét, amely a téma nyomtatott változata, a szerkesztést pedig ön jegyzi...

- A sorozatban a 4. és az 5. kötetet írtam, ebből az 5. kötet az, amiben az 1848-as síremlékekről a fellelhető adatok képekkel ellátva megjelentek. Az előszót Ráday Mihály írta, Bona Gábor lektorálta, és sok név szerepel a köszönetnyilvánítás alatt, akik a sírok felkutatásában, valamint akik fotókkal segítettek munkámat. A nyughelyek több mint a felét Ráday Mihály városvédő műsora is bemutatta. A Tolna megyei honvédsírokat összefoglaló módon először a paksi Városi Múzeum időszaki kiállítása mutatta be egy évvel ezelőtt. A tárlat hatására több paksi oktatási intézmény felvállalta egy-egy honvédsír „örökre fogadását”, gondozását.

- Engedje meg, hogy könyve előszavát író Ráday Mihálytól idézzek: „K. Németh András megkeresése felébresztette bennem a „vadászösztönt.” Örömmel jártam vele Tolna megye temetőit, keresni sírokat, takarítani róluk az avart, s megörökíteni azokat, amiket megmutatott.annyi érdekes dolgot tudtam meg tőle a sírhelyekben nyugvó honvédekről, s a hősi korban viselt szerepükről, magánéletükről....”

K. Németh András fiatal ember... Még sok-sok hasonlóan gazdag és gondos dokumentációt, fontos könyvet várhatunk e kötet kitűnő szerzőjétől a jövőben is...”

Azért tartottam fontosnak Ráday szavait idézni, mert ön ezt sosem mondta volna el magáról. Honnan veszi az erőt, az időt ahhoz, hogy munkája mellett ilyen nemes küldetést végezzen?

- Egyedül Istené a dicsőség!

Bányaszerencsétlenség az utódok emlékezetében

Siralomvölgy 1909 Ajkacsinger

1909. január 14-ig nem sokat lehetett hallani Ajkáról, idegenül csengett a távoli embereknek ez a név. Ezen a napon 55 munkás halt meg a bányában keletkezett tűz füstjében. Ez a tragédia a mai napig Magyarország második legnagyobb bányaszerencsétlensége.

A tragédia után két nap múlva a Népszava újságírója így látta a történetet:

„Ajka lakosainak száma vagy kétezer-ötszáz fő, ezek közül kettőezer magyar, ötszáz német. Lakosainak nagy része a csingervölgyi kőszételep munkatársa. A bányában dolgozik a környék valamennyi férfia és 13 évet meghaladt gyereke.

Csingervölgy bányatelepre utazva...

Budapest, Székesfehérvár, Ajka... A vonat száguldova visz az irtózat felé. Megkérdezek egy bányászruhás embert:

- Mi van ott fönt? ... Az öklével a levegőbe vág:

- Nyomorúság, Uram! A hullák egy rakáson, mint a dögök.

A bányatelepre vezető iparvasúton megyünk tovább födetlen kocsikon. Sápadt asszonyok és rongyos gyerekek állnak a töltés mentén. Már tudják mi történt. Közülük sok asszony és apró gyerek indul a bányába.

A férj, az apa nem jött haza az este. Mennek a hullák agnoszkálására. A bánya körül fekvő községek népe megindul mind a bánya felé a hivatalos urak nyomában.

A bányatelepen térdig ér a sár, dermesztő a hólé és még dermesztőbb a csönd, a halálos szomorúság.

A vizsgálóbizottság először elvezeti a Pestről érkezett újságírókat a hullakarámhoz, azután bevonul a bányatársaság irodájába – megállapítani a tényálladékokat.

Hogyan történt a szerencsétlenség?

A szerencsétlenség napján a leszálló munkások száma 259 volt. A felvigyázó olajmécsesét a szellőztetőgép szivónyílása elé tartotta, hogy megnézze, milyen jól húz a gép. 5-10 perc múlva szikrát láttak kipattanni a szivónyíláson, majd hatalmas füst csapott ki.

A hallócsövön figyelmeztették a bányászokat, hogy ég a szellőző, mindenki szálljon ki. A veszélynek kezdetben nem nagy jelentőséget tulajdonítottak. Az első kassal csak néhány ember szállt ki, leginkább gyerekek. Negyed óra múlva azonban tömegesen jöttek a munkások.

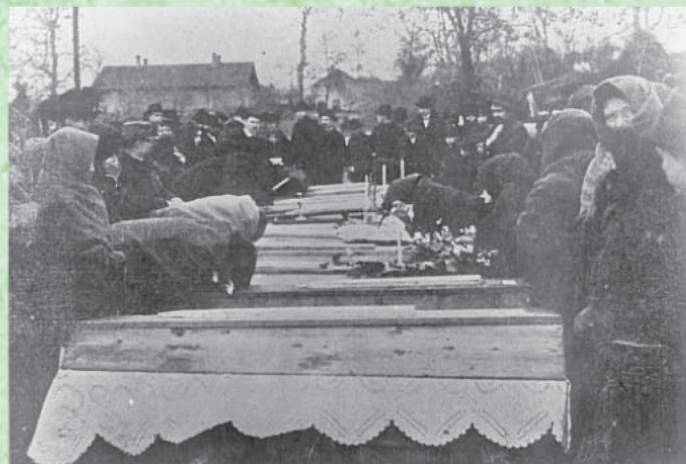
Borzalmas dulakodás kezdődött a menekülők között a felvonó alján. Egymásra tapostak, az apa kilökte a felvonóból a szomszédját, hogy a parányi helyre behúzza a fiút, a 14 éves gyereket, akiket lóhajtásra alkalmaztak.

Tizenháromszor sikerült a kast élő bányászokkal felvontatni, a tizennegyedik húzásnál azonban a gép megakadt. Az emberek egymásra zsúfolódtak, és volt akinek a karja, másoknak a törzse lógott ki a kasból és a keskeny nyílásban ez akasztotta meg a gépet. 55 bányász lent maradt az aknában százhusz méter mélyen.”

„A hullák agnoszkálása”

„Pénteken egy óraker kezdtek meg a hullák személyazonosságának a megállapítását. Szívet tépő jelenetek fordultak elő. Nincs toll, amely hűen le tudná írni, meg tudná örökíteni azt a borzalmas képet, amely a csingervölgyi bányatelepen a szemlélő elé tárult. Ezrekre menő ember vándorolt a szerencsétlen áldozatok megtekintésére.”

Halottszemle után:

A temetés

„Ötvenöt új sírhalom domborul a vadregényes csingervölgyi falvak temetőiben. Tegnap temették el az áldozatokat a környékbeli falvak óriási, ezrekre menő közönségének részvételével. Félszázra menő asszony vette fel a gyászfátyolt, százakra menő gyermekesereg maradt kenyérkereső nélkül.

Csingervölgy, ahol néhány nappal ezelőtt a munkába induló és hazamenő bányászok víg danája hallatszott, ma mélységes gyász honol és csend van, csak az árva és özvegyek siránkozásától, jajveszékeltől hangos.”

Viszik a koporsókat a temetőbe:

Utolsó búcsú a halottaktól:

Magukra öltötték a halál ingét, 2009 Ajka

2009 januárjában Ajka méltón emlékezett a 100 évvel ezelőtti bányásztragédiára.

Az ünnepségsorozaton emlékülést tartottak, kiállítást szerveztek, emléktáblákat avattak, koszorúztak a szerencsétlenség színhelyén.

A csingeri kápolnában harangjátékot avattak, melyen a Bányászhimnusz minden nap 14 órakor megszólal, hangja betölti az egész völgyet.

Emlékmű a felsőcsingeri temetőben 2009. januárjában

Az egész emlékezéssorozat az évfordulóra kiadott könyv előszavában olvasható gondolatot sugallta:

„Bányász-elődeink méltó emlékműve maga a város: az ajkai szén felszínre hozása tette naggyá a kis agrárfalut- most a szomorú, századik évfordulón is kegyelettel hajtunk fejet az Ármin-aknai bányaszerencsétlenség áldozatai előtt.”

Összeállította: Pölczman Árpád

- • - Hírek, események - • - Hírek, események- • -

Téli temetés

A téli hónapokban országszerte jelentősen nő a temetések száma. Szakemberek szerint a hideg jobban megviseli a keringési rendellenességgel rendelkezőket. A fagyos föld ellenére a temetések mindenütt rendben zajlottak. Ezekben a hónapokban a föld felső rétege 20 - 40 centimétere van átfagyva, emiatt a földet gyakran nagyobb darabokban tudják kifordítani a gödörből. A sírásás kétszer olyan hosszú ideig tart, mint nyáron. A temetkezési szolgáltatók adatait a statisztikai adatok is alátámasztják. A téli hónapokban 20 % - al többen halnak meg mint a nyári hónapokban. Szakemberek azt mondják, a hideg rossz hatással van a keringési rendellenességekkel küzdőkre. Ez egyébként is vezető halálok országszerte.

Fiumei sírkert

A Fiumei úti Sírkert nemzeti panteonunk legnagyobb, és talán legszebb "csarnokát" mondhatja magáénak.

A Kerepesi Temető néven is ismert nyughely Budapest legrégebb összefüggő sírkertje, egyben Európa legnagyobb szabadtéri szoborparkja is, ahol művészeti életünk és történelmünk kiemelkedő alakjai nyugszanak.

A Nemzeti Sírkertben találjuk Vörösmarty Mihály, Kisfaludy Károly, Jókai Mór, Erkel Ferenc, Ady Endre, József Attila, Barabás Miklós, Lotz Károly, Lechner Ödön, Clark Ádám, Blaha Lujza és Jászai Mari sírját; itt nyugszik Batthyány Lajos, Kossuth Lajos, Károlyi Mihály, Deák Ferenc, Antall József, és itt pihennek az 1848-49-es forradalom és szabadságharc legnagyobb hősei is.

Néhány megdöbbentő adat a KSH jelentéséből

Az KSH adatai alapján Magyarország népessége 2001-ben 10 millió 200 ezer ember volt. 2008-ban 10 millió 40 ezer. 2001-ben 2100 ittasan okozott közlekedési baleset történt Magyarországon. 2006-ban 2800 ittasan okozott közleke-

dési baleset történt. Magyarországon naponta 7 ember öli meg saját magát. A legtöbben a dél-alföldi tanyavilágban. 100 000 magyar ember közül 2007-ben 346 ember halt meg rákban. 100 000 Európai Unióban élő ember közül 2007-ben 227 ember halt meg rákban. Az Európai Unió tagállamai közül Magyarországon a legrövidebb az emberek várható élettartama.

Társadalmi kórkép: 5 400 000 fő túlsúlyos, 3 050 000 fő rendszeres erős dohányos, 1 000 000 fő alkoholbeteg, 1 000 000 cukorbeteg, 1 000 000 fő depressziós, 1 806 000 fő rokkantnyugdíjas, 1 650 000 fő tüdőbeteg.

Magyarország a 13. helyen áll a veszélyesnek minősített országok rangsorában. Szégyenszemre olyan országokkal kerültünk egy társaságba, mint a gyakorlatilag a polgárháború szélén táncoló Pakisztán vagy a kommunizmusból éledező, évszázadok óta fejletlen Vietnam.

Balás Béla kaposvári megyés püspök

Március 25-én volt hatvanöt éves. A hozzá közelállók tudják róla: soha nem foglalkoztatta különösebben a születésnap. Még akkor sem, ha az éppen a hatvanötödik. Számvetéssel nem készül rá, hiszen nap mint nap felteszi önmagának a kérdést: vajon szolgálata területén hol vétett. Balás Béla irtózik minden feltűnéstől. Rejtőzködő volt az egész élete, így nem látja értelmét annak, hogy változtatáson rajta. Úgy van, mint a sportoló, aki a hegyek között egy edzőtáborban, újságíróktól elzár-

- • - Hírek, események - • - Hírek, események- • -

va készül, s remélhetőleg az elsők között fut be a célba. Azt vallja: rejtve többet tud használni, s úgysis kötelező a liturgiákon, egy-egy falugyűlésen, iskolai szereplésen vagy előadáson kiállni az emberek elé. Azt is gyakran hangoztatja: *Az istentelen politikusoktól mentsen meg bennünket az Isten!* Balás Béla Kelenföldön gyerekeskedett. Édesapja azonban korán ránevelte az esti beszélgetésekre és az olvasásra is. Az elveszett gyerekkor és a háború utáni évek nyomorúságában, az akkor titokba burkolózó ifjúsági közösség, a Regnum Marianum jelentette számára az otthont. A kamaszkor küzdelmeiben, tizenhét évesen egyetlen mondat - *krisztusi vérátömlesztés kell ebbe a világba* -, elég volt ahhoz, hogy elültesse benne: lehet, hogy papnak hívja az Úr. 1965-ben Esztergomban szentelték pappá. 1992-ben veszprémi segédpüspök lett. II. János Pál pápa 1993. május 30-án az új kaposvári egyházmegye első püspökévé tette. (Lőrincz Sándor írása alapján)

Megmentett zsidó temető

Az 1600 magyarországi zsidó temető nagy része lassan az enyészeté lesz, hiszen nincs, aki gondozza a sírokat. Az 1996-ban rendbe hozott siófoki temető ezzel szemben jó példája annak, hogy össze fogással meg lehet őrizni az ősök emlékét. Ez is elhangzott a helyi *zsidó temetőről* készült kötet bemutatóján. A könyvet Matyikó Sebestyén József siófo-

ki muzeológus, etnográfus írta, dokumentumértékű képanyagát, pedig Haraszi László, a Siófok-Netanya Magyar-izraeli Baráti Társaság tagja készítette. A siófoki zsidóság története, az izraelita temetkezési szokások, a halottkultusz, a sírkőállítás hagyományai mind megjelennek, azt a felfogást is ismertetve, hogy a temető az élők háza, hiszen a zsidó vallás nem engedi meg a felejtést, a halottak lelkét élőnek kell tekinteni. Az ősök sírjai teszik az országot hazává - hangsúlyozta Dr. Suchman Tamás, aki a világ egyik legszörnyűbb tragédiájának nevezte, hogy léteznek elhagyott templomok és temetők. A kormánybiztos úgy fogalmazott: egy az Isten, s a népek nemzetiségi hovatartozás nélkül együtt is ítéltetnek meg.

Hamvasztók

Az Adytum Kft 1999 óta üzemeltet krematóriumokat szerte az országban. Négy telephelye közül, a Ságvári hamvasztóban egyedülálló újítást tervez, egy nagy befogadóképességű hamvasztókemence kialakításával.

A kemence új, Magyarországon még nem létező fejlesztés, amely nagy testtömegű elhunytak hamvasztását is lehetővé tenné 250 kg-ig, ezzel egyedülálló, innovatív szolgáltatást kialakítva az országban és Európában is.

A vállalkozás fejlesztés célja elsősorban azon piaci igény kielégítése, mely szerint Magyarországon is érzékelhető tendencia a magasságnövekedés és a testsúly gyarapodás. Az eddigiekben alkalmazott hamvasztási technológiákkal kizárólag 120-140 kg testtömegig működtethetőek biztonságosan a kemencék, amely hatalmas anyagi terhet rótt a hozzátartozókra, hiszen a túlsúlyos elhunytak hamvasztását senki nem vállalja az országban, a hagyományos (koporsós) temetésük viszont kizárólag jelentős többletköltséggel megoldható.

Szavak és tettek egysége

Poklosi Péter történelem-földrajz szakos tanár úr nevéhez számtalan megújult régi síremlék, műtárgy köthető, hiszen hosszú évek óta irányítja a székesfehérvári Városszépítő Egyesület munkáját, miközben elnöke a Magyar Hadisírgondozó Szövetségnek is. A tanár úr a magyar állam és a helyi önkormányzatok súlyos adósságát próbálja sajátos eszközeivel helyrehozni. Meggyőződéssel vallja, hogy a katonasírok, valamint neves elődeink sírjainak gondozása nem csak erkölcsi kötelességünk hanem saját önbecsülésünk, nemzettudatunk erősítése miatt is nagyon fontos.

Áldozatos munkáját számos helyszín és rendezvény fémjelzi. Tanítványai szabadidejüket nem sajnálva lelkesen vesznek a sírmentő a k c i ó k b a n . Székesfehérvár legrégebbi, legszebb sírkertje a Hosszú temető, megannyi sors és titok őrzője.

Összeállította: Puskás Béla

Új tulajdonosa és üzemeltetője van a Hajdúböszörményi Köztemetőnek

Hajdú-Bihar megye második legnagyobb temetője, a hajdúböszörményi nyugati temető 2008. április 1-től

a hatvan év után újra református egyház tulajdonába került, mely köztemetőként funkcionált.

A Bocskai téri és Kálvin téri Református Egyházközségek 50-50 %-ban tulajdonosai a temetőnek, mely üzemeltetésére létrehozták a „Paraklétoz” Kegyeleti Szolgáltató Nonprofit Kft.-t. A társaság Kegyeleti Közszolgáltatási Szerződést kötött a település önkormányzatával s az egyházi tulajdonú temető mellett két külterületi (Hajdúvid-i és Bodaszőlő-i) temetők üzemeltetését is el látja a „Paraklétoz” Nonprofit Kft.

A „Paraklétoz” Nonprofit Kft. az elmúlt egy év alatt számos felújítást hajtott végre a temetőben, új kegyeleti járműveket vásárolt, megújult a ravatalozó épülete, valamint az Ügyfélszolgálati Iroda is átalakításra került.

A bemutatóterem az Ügyfélszolgálati Iroda épületében került kialakításra, ahol számos kegyeleti termék közül választhatnak a hozzátartozók.

Felújításra kerültek a gazdasági épületek, továbbá parkoló is épült.

Az építkezéssel egy időben a parkosítást végezték az épületek környezetében.

Átépítésre került a vízhálózat jelentős része, és új szociális létesítményeket vehettek birtokba a munkatársak.

A felújított épületeket 2008. május 10-én ünnepélyes kertek között vehették birtokba a munkatársak. Az ünnepségen jelen volt Dr. Bölcseki Gusztáv püspök úr, aki áldást mondott, majd az Ügyfélszolgálati Iroda jelképes díszkulcsát átadta Lukácsi Zsuzsánna, ügyvezetőnek.

A „Paraklétoz” Nonprofit Kft. teljes körű temetkezési szolgáltatást végez, a feladatokat egy ügyfélszolgálati vezető, egy üzletvezető, kertész és hét fő sírásó egy fő ügyvezető látja el. A temetőben 24 órás biztonsági szolgálat működik.

A kegyeleti szertartások lebonyolítására két ravatalozó terem áll rendelkezésre, melyek újra lettek festve és lecserélték a drapériákat is.

A társaság egyházi és polgári szertartások szervezését és lebonyolítását végzi, melyekhez a kegyeleti gépkocsi mellett a család igénye szerint gyászhintó is rendelkezésre áll.

A közel harmincháromezer lélekszámú település temetője közismert az úgynevezett csónak alakú fejfáiról, melyek külön, védett parcellában vannak és az Önkormányzati rendelet külön szabályozza, hogy milyen síremlék állítható a hantra. A parcella rész a 35-ös főútról is jól látható. A csónak alakú fejfákról számos tanulmányt írtak, hiszen az országban kevés temetőben van parcella rész, kijelölve ilyen típusú síremlékeknek. A lezárt, 5-ös parcellából még ma is kerülnek úgynevezett színes, tulipános koporsók- írja egyik tanulmányában Szekeres Gyula, a Hajdúsági Múzeum igazgatója. A mai napig lezárt parcellában még (exhumáláskor) fellelhetők a padmalyos temetkezési formák maradványai, melyek miatt a sírhely kiosztás a ma használatostól eltérő volt.

A „Paraklétoz” Nonprofit Kft. üzemelteti a lezárt Keleti temetőt is, mely az 1970-es évekig működött. A Keleti temetőben sok hajdúböszörményi híresség síremléke található, melyek felújítását, gondozását különös figyelemmel kíséri a városvezetés is. 2008 őszén tizenkét síremlék került felújításra.

Az érdeklődők a www.parakletosz.hu honlapcímen számos hasznos információ mellett, sok fotót láthatnak a több mint húszhektáros köztemetőről.

“Neves elődeink”

Kodolányi János (1899-1969)

Kodolányi János (Telki, 1899. márc. 13. – Bp., 1969. aug. 10.): író, publicista, kritikus, Baumgarten-díjas (1937). Vidéki köznemes családból származott, apja erdész volt. Apja és anyja alakja, szülei szétbomló családi élete gyakran megjelent novelláiban, regényeiben. Egész életére kihatott örökölt betegsége (Achilleszín-zsugorodás).

Középisk.-i tanulmányait Pécsen és Székesfehérváron folytatta, 1919-ben érettségizett.

Diákkorától írt, szerkesztett. Első verseskötete (Hajnal) 1915-ben jelent meg Pécsen, 1917-ben Diák-toll címen szerk. irodalmi lapot. 1919–1921 között filozófiai, esztétikai és szociológiai tanulmányokat folytatott, verseit rendszeresen közölte a pécsi Krónika c. folyóirat. 1921 őszén feleségül vette Csösz Matildot és Bp.-re költözött.

A Magyar Írás kiadásában jelent meg Üzenet enyéimnek c. verseskötete (1921). Ezután már nem írt verseket. Sötétség c. elbeszélése, amelyet Osvát Ernő közölt a Nyugatban, sikert aratott, felkeltette Móricz Zsigmond érdeklődését. Ő ismertette meg Mikes Lajossal, aki először juttatta rendszeres publikációs lehetőséghez. Regényeinek, novelláinak témája a dzsentri középosztály élete és az Ormánság parasztságának sorsa.

1927-ben A hazugság öl címmel memorandumot írt Huszár Károlyhoz, a képviselőház alelnökéhez az egyke-kérdésről. Több napilap és folyóirat munkatársa volt. 1932-ben a Nyugat megrendezte szerzői estjét, a megnyitó beszédet Móricz Zsigmond tartotta. Kapcsolatba került a Bartha Miklós Társ.-gal, részt vett vitáin, megismerkedett Bajcsy-Zsilinszky Endrével, József Attilával, a munkásmozgalom baloldalával, amelyhez egy ideig szorosabb szálak is fűzték. Később ez a kapcsolat megszakadt. Művészetére ebben az időszakban mind a marxizmus, mind Freud elmélete jelentős hatással volt.

1932-ben az Írók Gazdasági Egyesülete (IGE) megszervezésének egyik kezdeményezője, titkára, majd főtitkára, később társelnöke 1944-ig. Egyik vezető egyénisége volt a népi írók mozgalmának, rokonszenve fűzte Szabó Lőrínchez, Némethi Lászlóhoz, Tamási Áronhoz. Részt vett a Válasz c. folyóirat szerk.-ében, a folyóirat állandó munkatársa 1938-ig. 1934-ben utazást tett az Ormánságban, ekkor írta nevezetes Baranyai utazás c. irodalmi szociográfiáját, amely csak 1941-ben jelent meg.

A közélet iránti érdeklődése készítette finnországi utazásaira, 1936–1938 között öt alkalommal megtett utazásáról Suomi, a csend országa c. útirajzában és a Suomi titka c. naplójában számolt be. 1941-től a Janus Pannonius Társ. társelnöke; részt vett a pécsi Sorunk c. folyóirat munkájában, szoros barátságot kötött Várkonyi Nándorral.

Az őstörténet és a m. történelem régi századai elevenednek meg a harmincas években írt regényeiben (A vas fiai, Bp., 1936; Boldog Margit, Bp., 1937; Julianus barát, Bp., 1938). Színházi szerzőként is bemutatkozott: a Belvárosi Színházban 1939-ben két társadalmi drámáját játszották (Földindulás, Végrendelet).

Az 1943-as balatonszárszói írótalálkozón ő mondta el a megnyitó beszédet, de kapcsolata a népi írókkal addigra már meglazult. A II. világháború alatt írt cikkeiben, beszédeiben mindinkább érződik a fajelmélet és a „népi életöztön” ideológiája, a nacionalista eszmék hatása.

Elutasította a németbarát fasizmust, de cikkeket írt a szélsőjobboldali Turul Bajtársi Szövetség hetilapjába, a Nemzetörbe, egy ideig a főszerk.-i tisztelet is elvállalta (1939. júl.-tól 1940. márc.-ig). Zárt tárgyalás c. cikkgyűjteményében (Bp., 1943), amelyről Veres Péter írt bírálatot (Magy. Csillag, 1944. márc. 15.), egyaránt elutasította a polgári-liberális, a náci-fasiszta és a kommunista álláspontot. A II. világháború után önkritikusan fordult szembe korábbi téves nézeteivel (Független Ifjúság, 1946. jan.).

1946 tavaszán Pécsre utazott, itt írta Vízöntő c. regényét, amely 1948-ban jelent meg. 1950–1956 között Balatonakarattyán élt, súlyos anyagi gondokkal küzdött, egészsége egyre romlott. Ezekben az években Jézusról szóló nagy regényén dolgozott. 1955-ben tért vissza az irodalmi életbe, megjelentek válogatott elbeszélései (Éltek, ahogy tudtak). Tagja lett az Írószövetségnek. A pécsi Nemzeti Színház bemutatta Végrendelet c. darabját. 1956 tavaszán súlyos szívbetegséggel Balatonfüreden kezelték.

1957-ben elkezdődött életmű-kiadása az Égő csipkebokor c. regényével. 1969-ig tizennégy könyve jelent meg, a köteteket ő látta el utószóval. Fiával, ifj. ~ Jánossal 1957-ben és 1961-ben utazást tett a megoáltozott Baranyában. Élményeit a fiával együtt írt Második baranyai utazás c. művében tette közzé (1963). 1968 után főképp művei szöveg-gondozásával foglalkozott és memoárjait írta.

Életrajzi munkáin kívül sajtó alá rendezte Szív és pohár c. tanulmánykötetét. Ennek megjelenését már nem érthette meg. A Finn Köztársaság a Finn Oroszlánrend lovagkeresztjével tüntette ki (1967). A második Nyugat-nemzedék egyik kiemelkedő prózaírója volt. Műveinek és a róla szóló irodalomnak 1960-ig terjedő legteljesebb bibliográfiáját tartalmazza Varga Rózsa–Patyi Sándor munkája.

Szöveg és fotó: Puskás Béla

Egy vaskereskedő temetése

52 éves korában elhunyt Horváth József, a kaposvári MÉH-telep egykori vezetője.

Utolsó útjára a 100 tagú cigányzenekar hatvan tagja is elkísérte. A kedvenc nótáit húzták.

Négy ló vontatta halottas hintáját.

A ravattaltól a kriptáig tartó utat, pedig rózsaszirmokkal díszítették és whiskey-vel öntözték. A hozzátartozók hite szerint halott lelke így - kedvenc italának illatfüggönyét követve - könnyebben talált végső nyughelyére. A szerényen élő, de jelentős vagyonnal rendelkező vaskereskedő életének egyetlen luxusa a saját temetése volt.

A látványos szertartás viszonylag szerény létszámú rokonság jelenlétében zajlott. A fekete és csendes gyászhoz szokott magyarok számára formabontónak, harsánynak tűnhetett a ceremónia. Pedig ez a temetés is egyszerre volt hagyományörző és új szokások teremtője. A mérce, a minta a Jimmy temetése volt. Ez a temetés is minta és példa lesz az újabb megrendelők számára, mert kevesebb nem lehet. A gránittal burkolt kriptá lakószobájának volt berendezve, elhelyezve benne Horváth József kedvenc tárgyait. Vajon évszázadok múlva a kutatók milyen következtetéseket vonnak le az itt élt nép temetkezési szokásaiból, mert magyar sírokban nem találunk tárgyi emlékeket.

Szöveg és fotó: Puskás Béla

6000 Kecskemét,
Mátyás Király Krt 38.
Tel.: 76/504-944
Fax.: 76/504-943

www.temetokert.hu

info@temetokert.hu

Tavasza a temetőben

Tavasza közeledtével, ahogy újjáéled a természet a temető kertekben is egyre szebb, és szín pompásabb környezet fogadja a látogatókat, hála a hozzátartozók és a temető kertet fenntartó szakemberek gondos munkájának.

A természet megújulása, reménnyel és hittel tölti meg sok gyászoló szívét, és a temetők üde zöldje csillapítja a halál ijesztő szomorúságát.

A sírok ültető felületének megtervezése, elkészítése több hozzátartozó számára jelent elfoglaltságot a gyász során, így sokan az első tavaszi napokat már a sírok gondozására, tavaszi beültetésére, tisztogatására fordítják. Jó, ha a temető üzemeltetői idejében felkészülnek erre az időszakra, és biztosítják a megfelelő feltételeket a látogatóknak a sírok igényes gondozásához. Egyre több temető fenntartója nyújtja helyben a lehetőséget különböző kézi szerszámok (kiskapák, ültetőlapátok, gereblyék) illetve locsolókannák igénybevételére.

A fagyveszélyes napok elmúltával a kutakat is üzembe kell helyezni, illetve szükséges karbantartásokat el kell végezni, hogy a beültetések öntözése se ütközzön akadályba.

A tavaszi munkálatok során szükséges a tél nyomainak eltávolítása. Az esetleges takaróanyagok elhordásával a talaj hamarabb felmelegszik, a kikelet első hírnökeinek pedig lehetőségük nyílik rá, hogy első zöld hajtásaikkal előbukkanjanak. A lehullott ágakat és a túlzott mértékű lombot össze kell takarítani. A túlbujánczott hajtásokat, valamint a fagykárt szenvedett ágakat, növényi részeket le kell metszeni. Új növények beültetése előtt szükséges a talaj fellazítása, esetleg komposzt bekeverése. A helyes ültetési időpont megválasztásánál célszerű már figyelembe venni, hogy a tavaszi időszakban még könnyen érheti fagykár a frissen ültetett növényeinket. A kora tavasztól, szinte a hófoltok alól előbukkanó hóvirágok valamint a több színben is virágzó sáfrányok az első hagymás lágyszárúak,

melyek a sírhantokon megjelennek. Ápoltság és rendezett összképet ad a friss sírhantok esetében is az egyre több temetőben fellelhető fakeretek alkalmazása a sír körül. Ízléses beültetéssel az év bármely időszakában megfelelő dísz lehet szeretteink sírja fölött. Manapság egyre több hozzátartozóban felmerül az igény arra, hogy a sírhant növénykiültetése még személyre szabottabb, még kifejezőbb legyen, ami valamilyen szempontból kapcsolható az elhunyt személyiségéhez is. Ez nemcsak a kedvenc virágok, növények beültetésével oldható meg, számos növény bír szimbolikus jelentés tartalommal is. A hazai temető kertekben nagy hányadban előforduló buxus (puszpáng) valamint a borostyánfélék a halhatatlanság és az örök élet jelképei. A korábban már említett hóvirág a tavaszi reménység jelképe, a krókusz (sáfrány) a fény a türelem a szeretet a remény és hit jelképe.

Néhány további tavaszi virág szimbolikus jelentése a következő:

Nárcisz – a halálnak az alvással való rokonságát jelképezi
Vadárvacskas – három színével a szentháromság jelképe
Százszorszép – makulátlanság, szerénység, örökélet
Gyöngyvirág – fiatalság, tiszta szerelem
Nőszírom (írisz) – vétlenség, tiszta lelkiület
Kankalin (primula) – a mennyek kulcsa
Illatos ibolya – szerénység

A virágzó fák a különböző díszcseresznyék, a rózsaszínben pompázó vérszilvák, galagonyák, valamint a kora tavasztól virágdíszbe öltözött díszcserjék, mint amilyen az üde sárga színfoltot adó jázmin bokrok és a korai bangita halvány rózsaszín virágai mind a tavasz hírnökeként jelzi, hogy a természet újra életre kel. Később a húsvét közeledtével az aranyvessző és a gyöngyvessző-félék is, szín pompás díszei a temetők zöldfelületeinek is.

Szöveg: Varga József

Minőség és választék

E&P Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. a magyarországi temetkezési kellékek egyik legnagyobb forgalmazója.

Az utóbbi években egyre növekvő szerepet tölt be a nemes kőből készült építőipari és kegyeleti termékek forgalmazásában is.

Az E&P a szlovéniai MENINA termékeinek legnagyobb forgalmazója. A MENINA az egyetlen temetkezési kellékeket gyártó vállalata Szlovéniának.

Az 1952 – ben alakult MENINA Rt. fejlődésében az 1964-es év volt jelentős, amikor megkezdték a temetkezési kellékek gyártását.

Ma a termelés programban szerepel a koporsók, szarkofágok, urnák, síremlékek és halottasházak felszerelésének gyártása is.

*A termelés 28 %-a kerül a hazai piacra a többit külföldön,
- többek között Magyarországon is - értékesítik*

E&P Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Kecskemét, Mária Krt. 24.
Telefon/Fax: 06 - 76/328-869

Kegyeleti kiállítás Újvidéken

2009. április 3 - 5 között mintegy 1000 négyzetméteren főként hazai kiállító mutatta be termékeit. Egyetlen külföldi kiállítóként a Zágrábi PÁLMA gyár volt jelen. A kiállítás látogatói között jelentős számban jelentek meg a magyar temetkezési szakemberek, amely elsősorban EV-PRO Kft. Szabadkán megtartott évfordulós rendezvényének volt köszönhető. A Magyarországon is forgalmazott termékeket elsősorban az EV-PRO Kft. és a PÁLMA gyár standján láttunk.

A kiállított termékek döntő többsége koporsó volt, szinte csak elvétve láttunk a kegyeleti tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő termékeket. A magyar gyártók és forgalmazók távolmaradásának talán egyik oka az, hogy zárt szerbiai piacra rendkívül nehéz bejutni. A szlovéniai MENINA gyár az EV-PRO standján mutatta be igényes, a magyar piacon is forgalomképes termékeit. Igazi érdekesség volt a nyárfából készült, de a tölgyfát tökéletesen utánzó felületkezelésű koporsójuk.

Szöveg és fotó: Puskás Béla

FairNando

KEGYELETI KELLÉKEK FORGALMAZÁSA

4400, NYÍREGYHÁZA, TÖRZS U. 96.
TELEFON: +36 42/454-111
MOBIL: +36 30/627-3312
E-MAIL: FAIR-NANDO@T-EMAIL.HU

907 CSERESZNYE

A tavasz magában hordozza a megújulást a változást. Látogasson el megújult weboldalunkra!

www.fair-nando.hu

Halottszállító autók tervezése, engedélyeztetése, átalakítása, vizsgáztatása

KeNé Kft. Járműberendező[®]

www.kene.hu

info@kene.hu

Tel/fax: 06 1 425-0388

“Múlt és emlékezet”

A MAROSHÉVÍZI ZSÁKHEGYI TEMETŐ TÖRTÉNETE

Maroshévíz a Hargita megye északi részén elterülő kisváros, ahol főképp az első világháború idején véres harcok zajlottak. A Magyaros nevű település részen, az ugyancsak Magyaros-patak néven ismert folyócska torkolatánál, 1916 őszén, ide költöztették, Szebenből, az 1305-ös katonai tábori kórházat.

A kórházban két katonaoorvos és több asszisztens tevékenykedett Donner törzsoorvos vezetése alatt. Nemcsak a katonákat kezelték, hanem ingyen a helyi lakosokat is kezelésben részesítették. Az 1916-18-as harcokban megsebesült katonákat is itt kezelték, az elhunytakat a patak túloldalán, a település egyik legszebb magaslatán, a Zsákhegy (Zenkány) magaslaton létesített temetőbe temették el. Az így létesített Magyar Hősök Temetőjében 258 katonát temettek el, melyek közül 181 volt magyar, míg a többiek olasz, osztrák és német nemzetiségűek voltak.

A temető bejáratánál egy hatalmas székely kapu állt, a lakosság évente megemlékezett az elesett katonákról. 1930. szeptember 8-12-e között az olasz Vespasian kapitány vezetésével, exhumálták a 22 olasz katona maradványát, és szülőhazájukba vitték. 1930-ban, november 1-én településünkre érkezett a bukaresti Német főkonzul, aki meglátogatta a Zsákhegyi Hősök Temetőjét, és arról tájékoztatta a település vezetőit a több, mint ötven német katona maradványait hazájukba szeretnék újra temetni. Végül az exhumálásra 1943-ban került sor.

Ebben az évben a temetőt átrendezték, a megmaradt sírok felett új keresztet helyeztek el. 1945 után a temető rendbetartását a helyi Magyar Népi Szövetség karolta fel, hősök napján, halottak napján, március 15-én koszorúzásokkal egybekötött megemlékezéseket tartottak, mígnem 1950-től a betiltották a megemlékezéseket.

1956-ra a bejárati székely kapu is összeomlott, a sírok felett levő keresztet is lassan kezdtek eltűnni. Lassan feledésbe merültek a mi hőseink és az irántuk tanúsított tiszteletadás, mígnem 1989 decemberében megalakult a helyi RMDSz. Az immár néhai Kolumbán Tihamér helyi elnök nagy tervekkel látott neki a hőseink temetőjének a rendbetételéhez. Kolumbán Tihamérnek köszönhetően, 1994-95 között, a temetőt kitakarították, egy nagyobb méretű keresztet állítottak fel a temető közepén. Március 15-én és a halottak napján koszorúzást szervezett, míg

a millicentenárium alkalmából a temetőt 1100 fenyőfa csemetével vették körbe. Kolumbán tanár úr igyekezete, a hőseinknek járó tiszteletadás nem talált megértésre, támogatásra, hisz halála után (1996) újból feledésbe merült a temető, az elültetett facsemeték mára már nem léteznek, a kereszt is eltűnt és továbbra is rátemetkeznek a hősök sírjaira. Az itt eltemetett hősök nevei sajnos mára ismeretlenek, csupán két névről volt tudomásunk Czirják István, aki a tölgyesi harcokban sebesült meg és az itteni kórházban hunyt el 1917-ben, valamint a jelenleg is meglévő kincstári vaskereszt utal egyik elhunytára. E keresztet az alábbiakat olvashatjuk:

KUK FSP 1305 CIV SCHLOSSER
BOTÁR ALBERT GEST 14. 8. 1917.

KUK VALTBAND KOMMANDÓ MAROSHÉVÍZ.
ÖRÖK NYUGALMAT KIVÁN BARÁTAI!

2007. szeptember elsején megalakult a helyi Székely Tanács melynek egyik célkitűzése a temető rendbetétele és a hősökről való rendszeres megemlékezés. 2008. május 25-re a Székely Tanács kitakarította a temetőt és 75 sírhant fölé keresztet helyezett el.

Az említett napon több meghívott jelenlétében a helyi római katolikus és református papok ünnepélyes keretek között újból, megáldották a temetőt, majd koszorúkat helyeztek el az újonnan felavatott kopjafa tövébe.

Szöveg és fotó: Czirják Károly

Egy síremlék kálváriája

Csokonai Vitéz Mihály, a felvilágosodás egyik legnagyobb költője, a debreceni kollégium egykori diákja 1805. január 28-án halt meg 31 évesen. Másnap eltemették. A temetés a Hatvan utcai temetőben zajlott, melynek területét 1700-ban jelölték ki.

A temetést barátja, Dombly Márton szervezte. A temetésen mintegy 3000 ember vett részt. A koporsót Kölcsey Ferenc, Kazinczy Ferenc és a tógás diákok kísérték. A sírt egyszerű fejfával jelölték.

Cserey Farkas és Kazinczy Ferenc már 1806-ban gyűjtést indított a síremlék felállítására. Debrecen városa az 1830-as években javasolta síremlék felállítását. Kazinczy klasszicista vasgúla felállítását javasolta „Árkádiában éltem én is” felirattal. (Árkádia, a múzsáknak szentelt hely) A debreceniek azonban nem így értették, mivel Árkádia számárlegelőt is jelentett. Ebből keletkezett az Árkádia-per, Debrecen és Kazinczy között. Az Árkádia per elodázta a síremlék állítást. Kazinczy halála után 1835-ben Vécsey József és Péczely József gyűjtést kezdett és 1836-ban már állt is a síremlék a Hatvan utcai temetőben. Az obeliszk 5, 7 méter magas 75 mázsa súlyú vasgúla-, a Múzsáknak szózatja, a sírt megrázkódtatja, s életet fuvall bele-felirattal.

A sír irodalmi zarándokhely lett.

1913-ban újították fel először. A síremlék kálváriája 1931-ben kezdődött. Ekkor megszüntették a Hatvan utcai temetőt és az újonnan megnyitott köztemetőbe akarták átvinni a síremléket, ám a lakosság ellenkezése és a helyi sajtó megakadályozta ezt. A sírt eztán nem bolygatták, sőt, 1938-ban parkosították a környékét és átfestették azt.

De hamarosan ismét sötét felhők gyülekeztek a síremlék fölött.

Az 1950-es évek elején az akkori kultúrpolitika debreceni költők pantheonját akarta létrehozni a debreceni köztemetőben.

Ezért a síremléket beszállították a köztemetőbe. Az mintegy két évig lefektetve ott hevert.

A sírt feltárták, a csontmaradványokat az egyetemre szállították (hároman voltak a sírban eltemetve, a költő, a húga és az öccse.)

Közben a panteon ötlete semmivé lett.

A temetőben heverő emlékművet pedig a Hajdú-Bihar Megyei Építőipari Vállalat vezetői a városi főmérnök jóváhagyásával egyszerűen visszavitették az eredeti helyére 1953-ban. Azóta is ott van.

Igaz, még 1968-ban is felmerült a síremlék áttelepítése a köztemetőbe, de a költő ismét erősebbnek bizonyult.

2003-ban aztán ismét előkerült a debreceni költők pantheonja kialakításának ötlete és a síremlék elmozdítása. Akkor a megkérdezettek 88%-a nem helyezte volna a síremlék mozgatását.

Sajnos a síremlék és környezete, méltatlan a költőhöz, de, Debrecen városához is.

Szegény Csokonai és akik még vele maradtak a mintegy 300 négyszögölnyi temetőrészben, biztosan mosolyognak a nagy tudású utódok kurzusonkénti nekibuzdulásán.

Pedig ők nem akarnak mást, csak békében nyugodni!

Szöveg és fotó: Marján Tibor

Mantex

1989

2007

2009

20 évesek lettünk.
Köszönjük partnereinknek!

 KARSOL

WANTED

A Karsol kft termékein a jövőben a fenti védjegy tanúsítja, hogy a gyártott és forgalmazott termékek minőségileg és műszakilag megfelelnek a szakmai bizottság által felállított előírásoknak. A termékek előállítása kizárólag hazai alapanyagból, hazai munkaerő felhasználásával készül. A Karsol kft a temetkezési szakma összefogását kéri. Támogassa a magyar kellékgyártókat, keresse a védjegyet a termékeken!